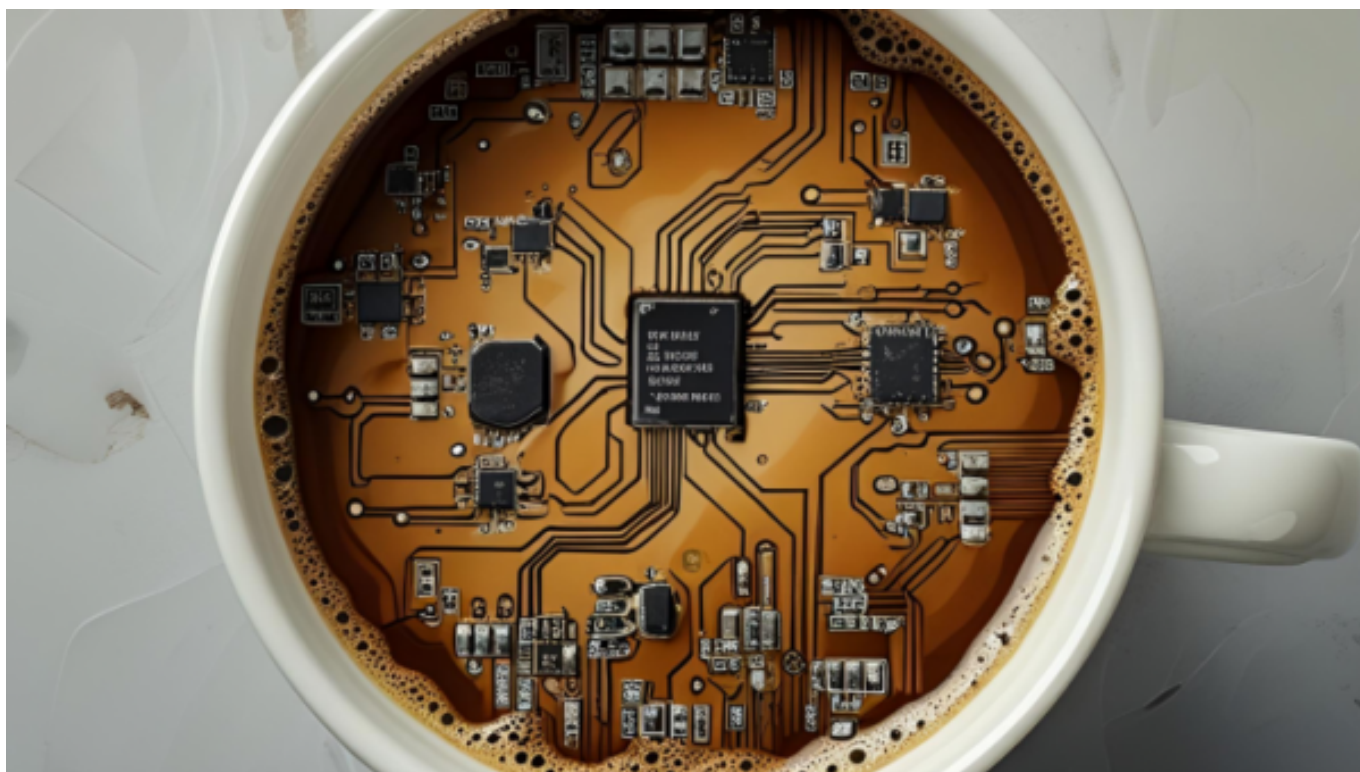

La màquina que et programa el centre cívic mentre prens un cafè (edició 2025)

Publicat per [Interacció](#) [1] el 16/07/2025 - 09:01

Entre el miracle i el miratge, la intel·ligència artificial ja trepitja el dia a dia dels serveis culturals municipals. Però si no hi som a l'hora de decidir com s'hi integra, potser acabarem a la graderia mentre la màquina dissenya la temporada.

*Tot a punt abans no s'efumi el teu cafè**

Diuen que la IA ho pot fer tot: cartells, memòries, exposicions... fins i tot pensar per tu. Que escriu poesia, que pinta com Rembrandt i que, si t'hi poses bé, et fa el cartell de la Festa Major.

També prometen que pot fer la programació cultural d'un trimestre en cinc minuts. Amb públic segmentat, impacte maximitzat i zero conflictes ideològics.

Tot llest abans no t'acabis el cafè.

I tu, mentrestant, mires de recordar si vas enviar aquell correu al grup de teatre jove que encara no ha confirmat si farà funció aquest dissabte.

Potser no t'has adonat, però la IA ja ha arribat a la teva feina. Al corrector del Word, als suggeriments del teu gestor documental, als formularis predictius del web municipal. El que no sabem encara és si la farem servir com una eina... o si la deixarem decidir per nosaltres.

La sensació de vertigen és real: hi ha màquines que ja fan el que fèiem nosaltres, i de vegades, més ràpid.

Hi ha museus que experimenten amb guies digitals basades en IA conversacional, arxius que classifiquen documents amb models predictius, plataformes que generen propostes musicals segons les teves emocions. I sí, fins i tot ajuntaments que es plantegen substituir processos participatius per enquestes automàtiques i memòries generades per algoritmes entrenats a optimitzar, no pas a escoltar.

Alguns ho estan provant. D'altres ho fan sense saber-ho. I molts encara es pregunten per on començar.

Però el problema no és la IA en si. El problema és com l'estem incorporant —o deixant incorporar— als espais on es prenen decisions.

Perquè mentre alguns equips humans lluiten per mantenir viu un projecte comunitari amb pressupost mínim, algoritmes entrenats amb milers d'hores de vídeos, discursos i exposicions ja decideixen què és rellevant, què és art i què és visible. Sense que ningú els hagi demanat massa opinió.

Aquí és on convé fer-nos algunes preguntes incòmodes:

- Qui decideix quines dades alimenten aquests sistemes? I qui queda fora d'aquestes dades?
- Pot una màquina classificar el patrimoni d'un poble si no sap què vol dir “poble”?
- Ens ajudarà a escoltar millor les comunitats, o només amplificarà les veus que ja sonaven fort?
- Com pot contribuir a democratitzar la cultura si ha estat entrenada per jerarquitzar, uniformitzar i maximitzar?

La metàfora del cafè és més perillosa del que sembla.

De vegades, mentre tu prens cafè, la màquina no només fa la feina mecànica: també selecciona quines veus s'escolten, quins projectes encaixen amb les mètriques d'impacte, i quines històries val la pena explicar —segons els seus criteris.

També hi ha tècnics que, sovint sense alternativa, acaben recorrent a diagnòstics generats per IA per manca de temps, eines i condicions per fer-los amb criteri i coneixement del territori.

No és només una qüestió d'eficiència. És una qüestió de veu, d'experiència i d'agència.

No és el mateix tenir poder i recursos per decidir com, quan i per què incorporar IA, que haver d'acceptar les eines que “baixen” des d'una direcció o d'una administració que vol estalviar costos.

En aquesta revolució també hi ha jerarquies, i també hi ha qui queda fora de la taula on es prenen decisions.

I això ja passa. Per exemple, el [+RAIN Film Festival](#) [2], organitzat per la Universitat Pompeu Fabra en col·laboració amb el [Sónar+D](#) [3], exhibeix centenars de curtmetratges creats amb IA, però sense gaire rastre de comunitats locals. El festival vol fomentar el debat, però corre el risc de convertir-se en un aparador tecnològic més que no pas en una plataforma d'experimentació arrelada. L'edició d'enguany es pot recuperar a la [plataforma 3Cat](#) [4].

O la nova [càtedra sobre IA música i art](#) [5] entre la UAB i el Festival Cruïlla: una iniciativa ambiciosa i ben dotada, que obre la porta a concerts híbrids i noves experiències escèniques. Però també planteja una pregunta incòmoda: què passa amb els municipis petits o amb els centres cívics de poble que han d'omplir la graella amb eines

imposades, sense marge per triar ni adaptar-les?

L'any 2018 ens preguntàvem si les màquines acabarien fent de comissàries. Ara que algunes ja signen obres, guanyen concursos i redacten informes sobre el futur de la cultura, potser la pregunta és una altra: hem decidit realment qui volem que prengui decisions culturals... o estem automatitzant criteris sense revisar-los?

Potser la qüestió no és si la màquina ens prendrà la feina, sinó si nosaltres estem deixant de fer-la amb consciència.

Aquesta revolució no és (només) tecnològica. És social, política i cultural. I com tota revolució, també aquí tenim dret a preguntar, a triar i a imaginar altres maneres de fer.

Com deia el filòsof Lluís Nacenta en una entrevista recent a Interacció:

"Les tecnologies són com l'aigua, ho acabaran omplint tot. Per tant, més val que nosaltres fem de jardiniers i diguem on ha d'anar l'aigua."

Però també convé recordar que, si no hi som —perquè estem massa cansats, massa ocupats o massa convençuts que això no ens afecta—, l'aigua no regarà el jardí: l'aigua arrasarà, com un torrent. I aleshores ja no serà només qüestió de canals, sinó de saber si encara hi serem per reconstruir-los.

Potser no és la màquina qui ens roba la feina, sinó nosaltres qui li cedim la cultura.

Per saber-ne més:

- Interacció (2025, març). Salvador Macip: 'El cervell humà és un dels grans misteris que tenim ara mateix al davant'. *Interacció*. <https://interaccio.diba.cat/blogs/2025/03/salvadmecip-entrevista> [6]
- Interacció (2024, juliol). Lluís Nacenta: "La intel·ligència artificial sempre serà una mena de súper lloro". *Interacció*. <https://interaccio.diba.cat/blogs/2024/07/nacentall-entrevista> [7]
- Interacció (2024, juliol). V Espai Confluències. Intel·ligència artificial: reptes i oportunitats per als museus i el patrimoni. *Interacció*. <https://interaccio.diba.cat/blogs/2024/07/espai-confluencies-intel-ligencia-artificial> [8]
- Interacció (2018, juliol). Intel·ligència ARTificial o la quarta llei d'Asimov. *Interacció*. <https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2018/intel-ligencia-artificial> [9]
- Ollé Pérez, B. i Villarroya Planas, A. (2025, abril) *Butlletí de novetats Núm. especial: Intel·ligència artificial al sector cultural i patrimonial*. Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. https://drac.cultura.gencat.cat/bitstream/handle/20.500.12368/34754/BN_IA.pdf [10]

*Imatge pròpia creada amb IA de Canva

Categories: Article

Etiquetes: intel·ligència artificial

Etiquetes: transformació digital

Etiquetes: gestió

Etiquetes: transformació social

Etiquetes: administració local

Etiquetes: governança

Etiquetes: innovació

- [11]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/news/2025/07/ia-cultura>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://www.upf.edu/web/rainfilmfest>

[3] <https://sonar.es/es/programa/sonar-d>

[4] <https://www.3cat.cat/3cat/rain-film-festival/>

[5] <https://catedrauabcruilla.cvc.uab.es/>

[6] <https://interaccio.diba.cat/blogs/2025/03/salvadormacip-entrevista>

[7] <https://interaccio.diba.cat/blogs/2024/07/nacentall-entrevista>

[8] <https://interaccio.diba.cat/blogs/2024/07/espai-confluencies-intel·ligencia-artificial>

[9] <https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2018/intel·ligencia-artificial>

[10] https://drac.cultura.gencat.cat/bitstream/handle/20.500.12368/34754/BN_IA.pdf

[11] <https://interaccio.diba.cat/node/10080>